

स्नेहफुलोरा

गुठी पाडवा विशेषांक

मार्च २०२६, चैत्र शके १९४८

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

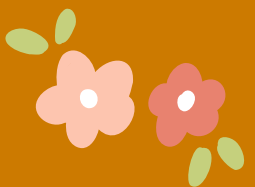
 संपादकीय

नमस्कार मंडळी 🙏

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ इंडियाना (MSMI) च्या वतीने आम्हाला स्नेह फुलोरा चा हा अंक आपल्यासोबत शेअर करताना आनंद होत आहे. यावेळी प्रतिसाद मर्यादित मिळाला असला, तरी ज्यांनी योगदान दिले आहे त्यांचे आम्ही मनापासून आभार मानतो. पुढील अंकांमध्येही आम्ही ही लेखनं प्रकाशित करत राहू. सर्वांना विनंती आहे की, आपल्या आवडीचे लेख, अनुभव किंवा सर्जनशील लिखाण जरूर पाठवत रहा .

आपल्या सततच्या सहकार्याबद्दल धन्यवाद!

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

अनुक्रमणिका

माहितीमंच

Dr. Sudhir Dhobale

Prabhat Ginde

स्वादिष्ट पाककृती

Shraddha Godbole

Ashwini Kapale

विचारतरंग

Vidya Deshmukh

Shraddha Godbole

शब्दसावली

भक्ती वझे

बालविश्व

Amruta Mandlik

Manisha Mandlik

Drawing competition winners

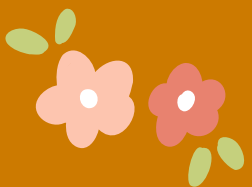
Adwita More

Om Vaidya

Sara Kamatkar

कलाविलास

Riddhi Abdar

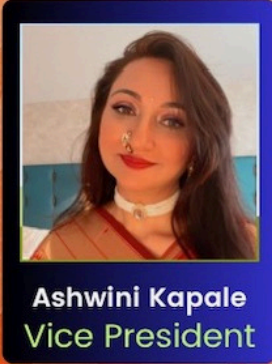

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

Sudhir Dhobale
President

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ इंडियाना
MSMI 2026
COMMITTEE

Ashwini Kapale
Vice President

Pranav Pandya
Secretary

Yogini Dharmadhikari
Treasurer

Prabhat Sapre
IT Lead

Monica Ghag
Social Media Lead

Prashant Joshi
BMM Representative

Board of Trustees

Santosh Binwade
Sudhanwa Purandare
Meenal Kulkarni

Extended Committee Members

Nitin Patil
Kavita Shastri

Snehal Brahmanalkar
Bhairavi Ksheersagar
Sameer Talar
Shraddha Godbole
(स्नेहफुलोरा)

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

माहितीमंच

For Your
INFORMATION

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

Health Insurance चा Preventive Care साठी उपयोग :

अमेरिकेतील health insurance समजून घेणे अनेक वेळा गोंधळात टाकणारे ठरते-विशेषतः आपल्यापैकी ज्यांनी आयुष्याचा मोठा भाग भारतात घालवला आहे त्यांना. इथे आपण दर महिन्याला insurance premium भरत असतो, तरीही त्याचा पूर्ण फायदा कसा घ्यायचा हे अनेकांना माहीत नसते.

पण health insurance फक्त आजारी पडल्यावर वापरण्यासाठी नाही. त्याचा एक महत्त्वाचा भाग म्हणजे preventive care-जो तुम्हाला निरोगी ठेवण्यासाठी आणि आजार आधीच ओळखण्यासाठी मदत करतो.

बहुतेक insurance plans मध्ये दरवर्षीची annual check-up (annual physical) कोणत्याही copay शिवाय covered असते. तसेच colonoscopy, mammogram यांसारख्या महत्त्वाच्या तपासण्या देखील अनेकदा पूर्णपणे covered असतात. म्हणजेच, तुम्ही पूर्णपणे निरोगी असतानाही insurance चा उपयोग करू शकता.

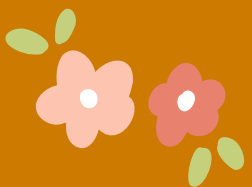
आपल्या व्यस्त जीवनात-काम, कुटुंब, प्रवास आणि दैनंदिन जबाबदाऱ्या सांभाळताना-आरोग्याकडे दुर्लक्ष होणे सोपे असते. पण वर्षातून फक्त एक तास काढून ही preventive check-up केल्याने मोठा फरक पडू शकतो. Blood pressure, blood sugar आणि routine tests यामुळे आपल्या आरोग्याचा स्पष्ट आढावा मिळतो आणि पुढील वर्षासाठी योग्य योजना करता येते. जर सर्व reports normal असतील, तर ते आपली जीवनशैली योग्य असल्याची खात्री देवू शकतात. काही तपासण्या, जसे की colonoscopy, एकदा normal आल्यास 10 वर्षांपर्यंत पुन्हा करण्याची गरज नसते.

एक महत्त्वाची गोष्ट लक्षात ठेवा: ही sick visit नाही. appointment घेताना स्पष्टपणे "annual check-up" किंवा "preventive visit" असे सांगणे आवश्यक असते. अशा appointment साठी काही आठवड्यांचा वेळ लागू शकतो, पण insurance द्वारे covered असल्यामुळे, त्याचा नक्कीच फायदा घ्यावा.

आपली annual physical preventive check-up जरूर schedule करा.

Dr. Sudhir Dhobale

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

स्वादिष्ट पाककृती

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

Stuffed Pears in Custard sauce

Ingredients:

Pears & Stuffing

Halved pears: 1 can (14.5 oz)

Chocolate cake crumbs: 1.5 cups

Maraschino cherries: 3 pieces, chopped

Walnuts: 1/4 cup, chopped

Maraschino cherry syrup: 2 tbsp

Custard Sauce

Milk: 1.5 cups

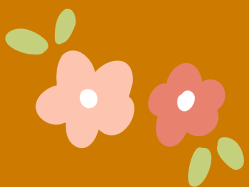
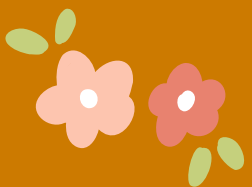
Sugar: 3 tbsp

Custard powder: 6 tsp

Chocolate Sauce

Heavy cream: 1/4 cup

Chocolate chips: 1/4 cup

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

For the stuffing-Mix chocolate cake crumbs, chopped walnuts, chopped cherries and the syrup.

Drain the pears and stuff those with 1/4 cup of stuffing in each pear.

For the custard sauce- Mix milk, sugar and the custard powder in a pan and heat over medium low heat whisking frequently until it comes to a boil. Remove from the heat and let it cool.

For chocolate sauce-Mix heavy cream and chocolate chips in a small pan and heat on a low flame until the chips melt and turn into a smooth sauce.

To serve, pour 1/4 cup of custard sauce in a small plate. Drop chocolate sauce into dots around the edge of the plate. Run a knife through the chocolate dots in one direction. It will make a nice design. Then place one stuffed pear in each plate. Garnish with a cherry and mint leaves.

Prabhat Ginde

उकडपेंडी (नाश्ता)

आजकालच्या उपमा किंवा पोह्यांच्या आधी, 'उकडपेंडी' हा अतिशय आवडीचा नाश्ता होता. ताकामध्ये बेसन किंवा ज्वारीचे पीठ शिजवून हा मऊसुत आणि चटपटीत पदार्थ बनवला जातो.

साहित्य:

मुख्य पीठ: १ कप बेसन (हरभरा डाळीचे पीठ) किंवा ज्वारीचे पीठ
ताकाचे मिश्रण: दीड कप आंबट ताक आणि १ कप पाणी
फोडणीसाठी: २ मोठे चमचे तेल, अर्धा चमचा मोहरी, अर्धा चमचा जिरे,
चिमूटभर हिंग, अर्धा चमचा हळद
भाजी व मसाले: १ मध्यम कांदा (बारीक चिरलेला), २ हिरव्या मिरच्या (उभ्या
चिरलेल्या), कढीपत्ता, १ चमचा तिखट, चवीनुसार मीठ आणि बारीक चिरलेली
कोथिंबीर.

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

कृती:

१. पीठ आणि ताक एकत्र करणे: एका मोठ्या भांड्यात आंबट ताक, पाणी, मीठ आणि तिखट एकत्र करून घ्या. आता यात बेसन किंवा ज्वारीचे पीठ थोडे थोडे घालत चमच्याने नीट फेटून घ्या, जेणेकरून पिठाच्या गाठी (Lumps) होणार नाहीत.
२. फोडणी देणे: कढईत तेल गरम करून त्यात मोहरी, जिरे आणि हिंगाची खमंग फोडणी घ्या. त्यानंतर त्यात बारीक चिरलेला कांदा, हिरवी मिरची आणि कढीपत्ता घालून कांदा मऊ होईपर्यंत परता. मग हळद घाला.
३. शिल्लक शिजवणे: गॅस बारीक करा. तयार केलेले ताक-पिठाचे मिश्रण कढईत हळूहळू ओता आणि दुसऱ्या हाताने चमच्याने सतत ढवळत राहा.
४. वाफ काढणे: मिश्रण गॅसवर लगेच घट्ट होऊ लागेल. साधारण ३-४ मिनिटे सतत ढवळत राहिल्यावर कढईवर घट्ट झाकण ठेवा. मंद आचेवर ७ ते ८ मिनिटे छान वाफ काढून घ्या, जेणेकरून पिठाचा कच्चेपणा पूर्ण जाईल.
५. उकडपेंडीवर भरपूर कोथिंबीर , तळलेले शेंगदाणे घालून सर्व्ह करा. ,

Shraddha Godbole

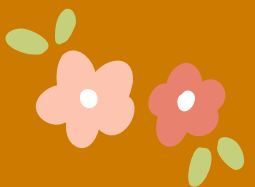
महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

विचारतरंग

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

स्वतःच्या अस्तित्वाची आराधना

स्त्री म्हणजे सृष्टीची जननी, प्रेमाची मूर्ती आणि शक्तीचे जिवंत रूप. ती आयुष्यभर इतरांसाठी जगत असते कधी आई म्हणून, कधी पत्नी, कधी मुलगी, तर कधी समाजातील आधारस्तंभ म्हणून. या सर्व भूमिका निभावताना ती अनेकदा स्वतःला विसरून जाते. परंतु, जशी दिवा इतरांना प्रकाश देण्यासाठी प्रथम स्वतः प्रज्वलित असणे आवश्यक असते, तशीच स्त्रीनेही इतरांची काळजी घेण्यापूर्वी स्वतःच्या मन, शरीर आणि आत्म्याची जपणूक करणे गरजेचे आहे. स्वतःची काळजी घेणे म्हणजे स्वार्थीपणा नव्हे, तर आत्मप्रेम आणि आत्मसन्मानाची सुंदर अभिव्यक्ती आहे.

भारतीय संस्कृतीत स्त्रीला देवीचे स्वरूप मानले गेले आहे. तिच्या अंतर्मनातील या दिव्य शक्तीची जाणीव करून देणारे एक सुंदर स्तोत्र म्हणजे देवी स्तुती:

"या देवी सर्वभूतेषु शक्तिरूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः॥"

जी देवी सर्व प्राणिमात्रांमध्ये शक्तीच्या रूपाने वास करते, त्या देवीस माझे वारंवार नमस्कार. या स्तोत्रातून प्रत्येक स्त्रीमध्ये दडलेल्या सामर्थ्याची आणि दिव्यतेची जाणीव होते. जेव्हा स्त्री स्वतःची काळजी घेते, तेव्हा ती या शक्तीला जागृत करते आणि तिचे व्यक्तिमत्त्व अधिक तेजस्वी बनते.

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

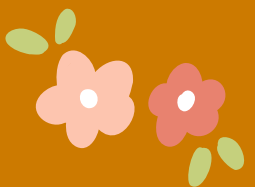

स्वतःसाठी थोडा वेळ काढणे जसे की ध्यान, योग, आवडते छंद जोपासणे किंवा शांतपणे स्वतःशी संवाद साधणे ही आत्मसन्मानाची पहिली पायरी आहे. संतुलित आहार, पुरेशी झोप आणि मानसिक स्वास्थ्य यामुळे स्त्री अधिक ऊर्जावान आणि आनंदी राहते. 'नाही' म्हणण्याची क्षमता विकसित करणे हेही तितकेच महत्त्वाचे आहे, कारण त्यामुळे तिच्या भावनांचा सन्मान राखला जातो. जेव्हा स्त्री स्वतःला प्राधान्य देते, तेव्हा ती केवळ स्वतःचेच नव्हे तर संपूर्ण कुटुंबाचे आणि समाजाचे जीवन समृद्ध करते.

शेवटी, प्रत्येक स्त्रीने हे लक्षात ठेवावे की ती केवळ जबाबदाऱ्यांचे ओझे वाहणारी व्यक्ती नाही, तर ती प्रेम, करुणा आणि शक्तीचा अखंड स्रोत आहे. स्वतःची काळजी घेणे ही तिची प्राथमिक जबाबदारी आहे, कारण एक सशक्त, आनंदी आणि आत्मविश्वासपूर्ण स्त्रीच सशक्त कुटुंब आणि समाजाची निर्मिती करू शकते.

"स्वतःला जपा, कारण तुमच्यातच एक देवी वसते."

Ashwini Kapale

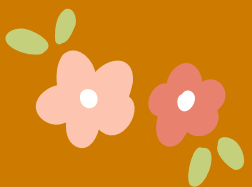

माझी मराठी शाळा

माझ्या आईने मला मातृभाषा दिली. ज्या भाषेतून माझी आई माझ्याशी पहिले बोल बोलली ती माझी मातृभाषा.... "मराठी"! माझ्या मातृभाषेशी जन्मतःच जोडली गेलेली माझी नाळ माझ्या मराठी शाळेने कायम राखली... ती कधीच तुटू दिली नाही..ज्याप्रमाणे लहान बाळाला आपली आई आणि आपण स्वतः वेगवेगळे आहोत ही जाणीवच नसते अगदी त्याच प्रमाणे, "मी मराठी" ही माझी जाणीव माझ्या मराठी शाळेमुळे अगदी आजतागायत कायम राहिली..

सगळे विषय माझ्या मातृभाषेतून सहजगत्या शिकण्याचे भाग्य मला माझ्या मराठी शाळेने दिले. जेव्हा कॉलेजच्या प्रथम वर्षी, सुरवातीला, इंग्रजी माध्यमातून प्रत्येक विषयाचे आकलन करून घेण्याकरिता जी यातायात करावी लागली, तेव्हा ह्याच विषयांचा पाया केवळ मातृभाषेतून शिकल्यामुळे किती भक्कम झाला होता ह्याची जाणीव झाली. शिवाय माझ्या मराठी शाळेने इंग्रजी भाषेकडेही दुर्लक्ष होऊ दिले नसल्याने नंतर पुढे इंग्रजी माध्यमातून कॉलेजचा अभ्यास करणे फारसे कठीण वाटले नाही.

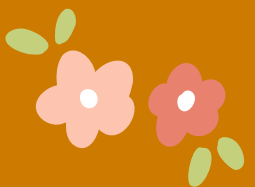
महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

माझ्या मराठी शाळेमुळे माझी "मराठी" ही मातृभाषा मला अतिशय चांगल्या प्रकारे अवगत झाली..ह्याचे श्रेय शाळेतील मराठीच्या शिक्षकांना जाते. पाठ्यपुस्तकातील विविध धडे , कविता तर त्यांनी सुरेख शिकवलेच पण त्याचबरोबर अवांतर मराठी वाचनाचीही गोडी लावली..शाळेचे वाचनालय तर होतेच..त्यामुळे उत्तमोत्तम लेखकांची व त्यांच्या लिखाणाची ओळख झाली. मराठी भाषेची समृद्धता समजली. अगदी संत ज्ञानेश्वरांचे "पसायदान", संत तुकारामांचे अभंग यांपासून पु.ल. देशपांडे, रणजित देसाई, वि.स. खांडेकर, शिवाजी सावंत यांचे लिखाणही वाचनात आले. सततच्या वाचनानुळे मराठी शब्दसंपदा वाढत गेली.

निबंध लिहिण्यास आणि त्यातून आपले स्वतःचे विचार स्पष्टपणे मांडण्यास माझ्या शाळेने सतत उत्तेजन दिले. चांगले लिहिले गेलेले निबंध वर्गात वाचून दाखवले जात. चांगल्या लिखाणाकरिता पाठीवर शाब्बासकीची थाप मिळत गेली. त्यामुळे निर्भयपणे विचार व्यक्त करण्याची क्षमता वाढली. तसेच लिहिण्याची आवडही निर्माण झाली..

शाळेत दरवर्षी वक्तृत्व स्पर्धा घेतली जात असे. त्यामुळे विचारांमध्ये आणि मराठी वक्तव्यामध्ये सुस्पष्टता आली. मनातील विचार व्यक्त करण्याची क्षमता निर्माण झाली. तसेच विचार व्यक्त करण्यात एक प्रकारची सलगता आणि सुसूत्रता आली. मराठी भाषेवर प्रभुत्व येऊन आत्मविश्वास वाढीस लागला.

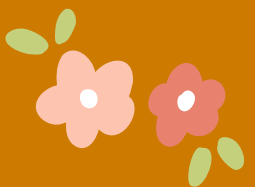
महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

माझ्या मराठी शाळेने माझी आपल्या संस्कृतीशी ओळख करून दिली. शाळेच्या प्रवेशद्वारापाशी दुतर्फा भिंतींना संलग्न असलेल्या दोन काळ्या फळ्यांवर वर्षभरातील प्रत्येक सणाच्या दिवशी, तो सण साजरा करण्यामागील भावना तसेच तो सण साजरा करण्याच्या पध्दतीची शास्त्रोक्त संकल्पना सुवाच्च्य अक्षरात लिहिलेली असे. अगदी संक्रांती पासून होळीपर्यंत वर्षभरातील सर्व सणांची माहिती दरवर्षी मिळत गेली. त्यानुळे आपल्या संस्कृतीबद्दल आदर आणि अभिमान दोन्हीही मनात कायम राहिले. फळ्यांवरील सुवाच्च्य अक्षरामुळे आठवली ती माझ्या मराठी शाळेने मला दिलेली सुंदर हस्ताक्षराची देणगी...किंबहुना, माझ्या शाळेतील प्रत्येकाचे हस्ताक्षर सुंदर आहे. त्याकरिता शाळेने खास मेहनत घेतली होती.

शाळेत एक अशी प्रथा होती की दर शनिवारी वर्गशिक्षक पाच ओळींचे श्रुतलेखन (शिक्षकांनी उच्चारलेला अथवा वाचलेला परिच्छेद ऐकून शुध्द लिहिणे) मुलांना घालीत असत. वहीच्या अर्ध्या कागदावर मुले सुंदर अक्षरात ते लिहीत असत. शिक्षक सर्वांच्या लिखाणातील निवडक शुध्द व सुंदर अक्षरांचे कागद वर्गातील फळ्याजवळील काचेच्या कपाटात आठवडाभर लावून ठेवत. मग आपलेही हस्ताक्षर तिथे विराजमान व्हावे म्हणून मुलांमध्ये अहअहमिका चालू राही. अशाप्रकारे सगळीच मुले चांगले अक्षर काढण्याचा प्रयत्न करीत. हे वर्षभर चालू असे. त्यामुळे प्रत्येकाचे लिखाण केव्हातरी तिथे लावले जातच असे.

शिवाय दरवर्षी हस्ताक्षराची स्पर्धा घेतली जात असे व प्रत्येक वर्गातील पहिल्या तीन मुलांना चांदीचा बिल्ला बक्षीस मिळत असे. त्यानुळे मी आज अभिमानाने सांगू शकते की माझ्या मराठी शाळेतील प्रत्येकाचे हस्ताक्षर सुंदर आहे!

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

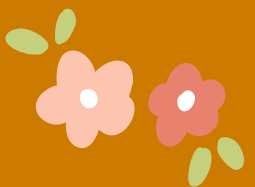
माझ्या मराठी शाळेने केवळ मराठीच नव्हे तर इतरही भाषा शिकण्यास उत्तेजन दिले.

राष्ट्रभाषेचा मान असलेली हिंदी तसेच सर्व भारतीय भाषांची जननी असलेली संस्कृत ह्या भाषा पाठ्यक्रमाव्यतिरिक्त शिकण्यास शाळेने मदत केली.

हिंदीच्या परीक्षा आणि टिळक विद्यापिठाच्या संस्कृतच्या परीक्षा देण्यास वाव दिला, मार्गदर्शन दिले..ह्या परीक्षांच्या तयारीकरिता खास वर्ग सुट्टीच्या दिवशी, शनिवारी किंवा रविवारी घेतले जात. अशा रीतीने केवळ मराठीच नव्हे तर इतर भाषांवर प्रभुत्व मिळवण्यासही माझ्या मराठी शाळेने मदत केली.

शाळेच्या अभ्यासक्रमातील हिंदी शिकवणारे शिक्षक तर उत्तम होतेच पण संस्कृत शिकवणाऱ्या शिक्षिका सुध्दा आमच्यावर अनेक संस्कार करून गेल्या. काळ्या दगडावरील रेघेप्रमाणे जीवनातील सत्य सांगणारी सुभाषिते तसेच जीवनाचा सुयोग्य मार्ग एका खंबीर दीपस्तंभाप्रमाणे दाखवत रहाणारी श्रीमद् भगवद् गीता त्यांनी शिकवली..त्यांचा सुरेल आवाज अजूनही कानात घुमतो आहे..

केवळ मराठीच उत्तम आणि इतर भाषा गौण अशी संकुचित वृत्ती माझ्या मराठी शाळेने कधीच दिली नाही. त्यामुळे विविध भाषांमधील साहित्यसंस्कार मिळत गेले. त्याचप्रमाणे इंग्रजी भाषेचे जागतिक महत्व जाणून इंग्रजी शिकवणारेही उत्तम शिक्षक शाळेने दिले. केवळ अभ्यासक्रमातीलच नव्हे तर इतरही इंग्रजी पुस्तके वाचून घेऊन त्या भाषेचे अधिक व्यापक ज्ञान आम्हाला देण्याचा प्रयत्न केला गेला..

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

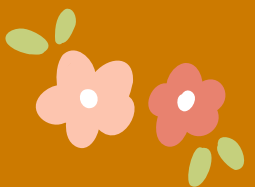

माझ्या मराठी शाळेने मला महाराष्ट्रधर्म शिकवला..जो धर्म स्त्रीला मातेसमान मानतो....जो धर्म सर्व धर्मांचा आदर करतो...

शाळेत शिवजयंती साजरी होत असे. इयत्ता दुसरीची सहल दरवर्षी गेट वे ऑफ इंडियाला जात असे. तेव्हा तिथे समोरच असलेल्या शिवाजी महाराजांच्या पुतळ्यासमोर उभे राहून आम्हा मुलांनी जोशात म्हटलेले "जय जय जय शिवराया!! जय हे छत्रपती शिवराया..." गीत अजूनही आठवते...इयत्ता चवथीमध्ये शिकवलेला शिवरायांचा संपूर्ण इतिहास अजूनही स्मरतो..चवथीच्या वर्गाचा प्रार्थनेनंतरचा पहिलाच तास इतिहासाचा असे आणि अतिशय रंगवून सांगितले गेलेले गोष्टीरूप शिवचरित्र आम्हा मुलांच्या कायम लक्षात राहिले..अशा रीतीने शिवरायांचा महाराष्ट्रधर्म अंगी बाणला..

माझ्या मराठी शाळेने मला महाराष्ट्र धर्म तर शिकवलाच पण त्याचबरोबर राष्ट्रधर्मही शिकवला...देशाभिमान, देशभक्तीचीही शिकवण दिली..

दादा रेगे , आमचे मुख्याध्यापक सांगत असत, "बाळ गंगाधर टिळक" यांच्या नावातील "बाल" व "मोहनदास करमचंद गांधी" यांच्या नावातील "मोहन" या दोन शब्दांनी मिळून बनलेले " बालमोहन विद्यामंदीर" हे आपल्या शाळेचे नाव आहे. लोकमान्य टिळक , स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांचा जाज्वल्य देशाभिमान , महात्मा गांधींचा अहिंसेचा स्वातंत्र्यलढा.. इ. सतत कानावर पडत असे..दादा नेहमी सांगत असत, " मुलांनो, तुम्ही भाग्यवान आहात म्हणून स्वतंत्र भारतात जन्माला आला आहात! हे स्वातंत्र्य मिळवण्यासाठी कित्येकांनी प्राणाहुती दिली आहे.. त्यांचे स्मरण ठेवा... हे स्वातंत्र्य प्राणपणाने जपा.."

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

स्वातंत्र्यलढ्यात बलिदान दिलेल्या प्रत्येक देशभक्ताची कहाणी सांगणारे एक सुंदर हस्तलिखित आम्ही मुलांनी दहावीत असतांना बनवले होते.. ते भले मोठे हस्तलिखित नीट बाइंड करून, आमची सहल दिल्लीला गेली असतांना तेव्हाच्या पंतप्रधान असलेल्या इंदिरा गांधी यांना आमच्यातर्फे भेट म्हणून दिले होते..

ले. दिलीप गुप्ते आणि ले. प्रकाश कोटणीस ह्या आमच्या शाळेच्या माजी विद्यार्थ्यांनी वयाच्या अवघ्या २२व्या आणि २४व्या वर्षी १९६५ च्या भारत - पाकिस्तान युद्धामध्ये प्राणांची आहुती दिली.. हे सारे मी शाळेत असतानांच आमच्या डोळ्यांपुढे घडले.त्यामुळे राष्ट्रभक्ती व देशाभिमान, जो मुलांच्या मनामनांमध्ये भिनला होता.. तो कायम राहिला..

ले. प्रकाश कोटणीस आणि ले. दिलीप गुप्ते ह्या दोघांचे पुतळे आज शाळेच्या प्रवेशद्वारातून आत शिरताच समोर दिसतात.... ते पहाताच ऊर अभिमानाने भरून येतो..

आयुष्यभर पुरेल अशी एक नितान्त सुंदर शिदोरी माझ्या मराठी शाळेने मला दिली..ती जवळ बाळगून जीवनाची आजपर्यंतची वाटचाल केली..त्यामध्ये जपलेल्या शिकवणींची रत्ने वेळोवेळी उपयोगी पडत गेली आज हा लेख लिहिण्याच्या निमित्ताने संपूर्ण शिदोरी पुनः एकदा उघडून पहाण्याचा योग आला आणि एक दुर्मिळ असा आनंद घेता आला..

Vidya Deshmukh

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

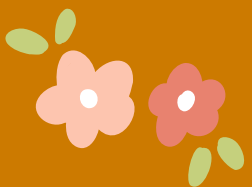
बदललेले युग: १५ वर्षांपूर्वीचे आणि आजचे आयुष्य

प्रस्तावना:

काळ कोणासाठीही थांबत नाही, पण गेल्या दीड दशकात (२०११ ते २०२६) काळाचा वेग एखाद्या बुलेट ट्रेनसारखा भासत आहे. १५ वर्षांपूर्वीचे आपले जग आणि आजचे 'डिजिटल' जग यात जमीन-अस्मानाचा फरक पडला आहे. तंत्रज्ञान, नातेसंबंध आणि आपली जीवनशैली या सर्वच आघाड्यांवर आपण एक मोठी क्रांती अनुभवली आहे.

तंत्रज्ञानाचा वरचष्मा:

२०११ मध्ये स्मार्टफोन नुकतेच बाळसं धरत होते. इंटरनेटसाठी 'सायबर कॅफे' किंवा संगणकाची गरज भासायची. आज मात्र इंटरनेट आपल्या हाताच्या तळव्यात विसावले आहे. 'व्हिडिओ कॉल' हे पूर्वी स्वप्न वाटायचे, पण आज ते रोजच्या संवादाचे माध्यम झाले आहे. करमणुकीसाठी टीव्हीच्या रिमोटवर अवलंबून असणारे आपण आज 'OTT' प्लॅटफॉर्मच्या माध्यमातून आपल्या आवडीचा सिनेमा कधीही आणि कुठेही पाहू शकतो.

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

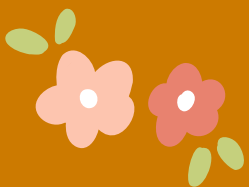

जीवनशैली आणि आरोग्य:

गेल्या १५ वर्षांत आपल्या खाण्यापिण्याच्या सवयी मोठ्या प्रमाणात बदलल्या आहेत. 'फास्ट फूड'च्या वाढत्या वापरामुळे आरोग्यविषयक समस्या वाढल्या असल्या, तरी लोकांमध्ये आरोग्याप्रती जागरूकताही वाढली आहे. आता लोक जिमला जाणे, योगासने करणे किंवा आहारात बदल करून आयुर्मान वाढवण्याकडे लक्ष देत आहेत. मात्र, शारीरिक हालचाली कमी झाल्यामुळे पाठदुखी आणि डोळ्यांचे आजार यांसारख्या आधुनिक समस्याही जडल्या आहेत.

सामाजिक बदल आणि शिक्षण:

पूर्वी मुले मैदानावर खेळताना दिसायची, पण आजची पिढी 'व्हर्च्युअल' जगात जास्त रमते. शिक्षणाची पद्धतही पूर्णपणे बदलली आहे. खडू-फळ्याची जागा आता 'स्मार्ट बोर्ड' आणि 'ऑनलाइन क्लासेस'नी घेतली आहे. माहितीचा महापूर आल्यामुळे आजचा तरुण अधिक चपळ आणि जागतिक स्तरावर जोडलेला आहे.

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

निष्कर्ष:

गेल्या १५ वर्षांत जग केवळ सुधारले नाही, तर ते पूर्णपणे पुनर्रचित झाले आहे. बदलाचा हा वाढता वेग पाहता, पुढील १५ वर्षांत आजचे तंत्रज्ञानही इतिहासजमा झालेले असेल यात शंका नाही.

१५ वर्षापूर्वीचे आयुष्य कदाचित संध आणि साधे होते, तर आजचे आयुष्य वेगवान आणि सोयीस्कर आहे. आपण प्रगती केली असली, तरी मानवी ओलावा आणि निसर्गाशी असलेले नाते कुठेतरी हरवत चालले आहे का, हा विचार करण्याची वेळ आली आहे. बदल स्वीकारणे गरजेचे आहे, पण जुन्या संस्कारांची आणि मातीची नाळ टिकवून ठेवण्यातच आपले खरे हित आहे.

Shraddha Godbole

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६, चैत्र शके १९४८

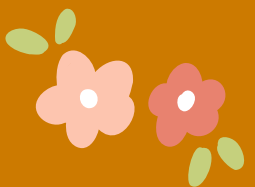
महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

शब्दसावली

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

गुढी

भल्या-बुऱ्याचे वर्ष संपले
होळी झाली दुःखाची
गोठवणारा शिशिर संपला
चाहुल वसंत माधुरीची
चैत्रमोगरी पहाट झाली
लेऊन लाली मांगल्याची
नूतन क्षण सामोरे आले
गुढी उभारू सौख्याची

भक्ती वझे

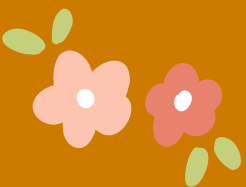
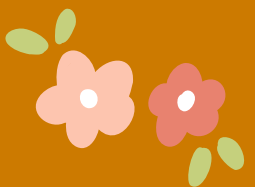
महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

बालविश्व

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

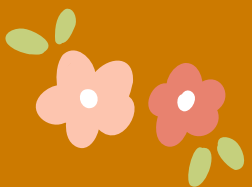

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

Amruta Mandlik

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

Manisha Mandlik

Adwita More

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

Om Vaidya

Sara Kamatkar

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

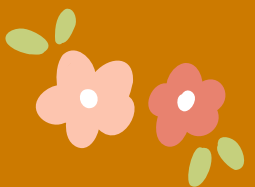
महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

कलाविलास

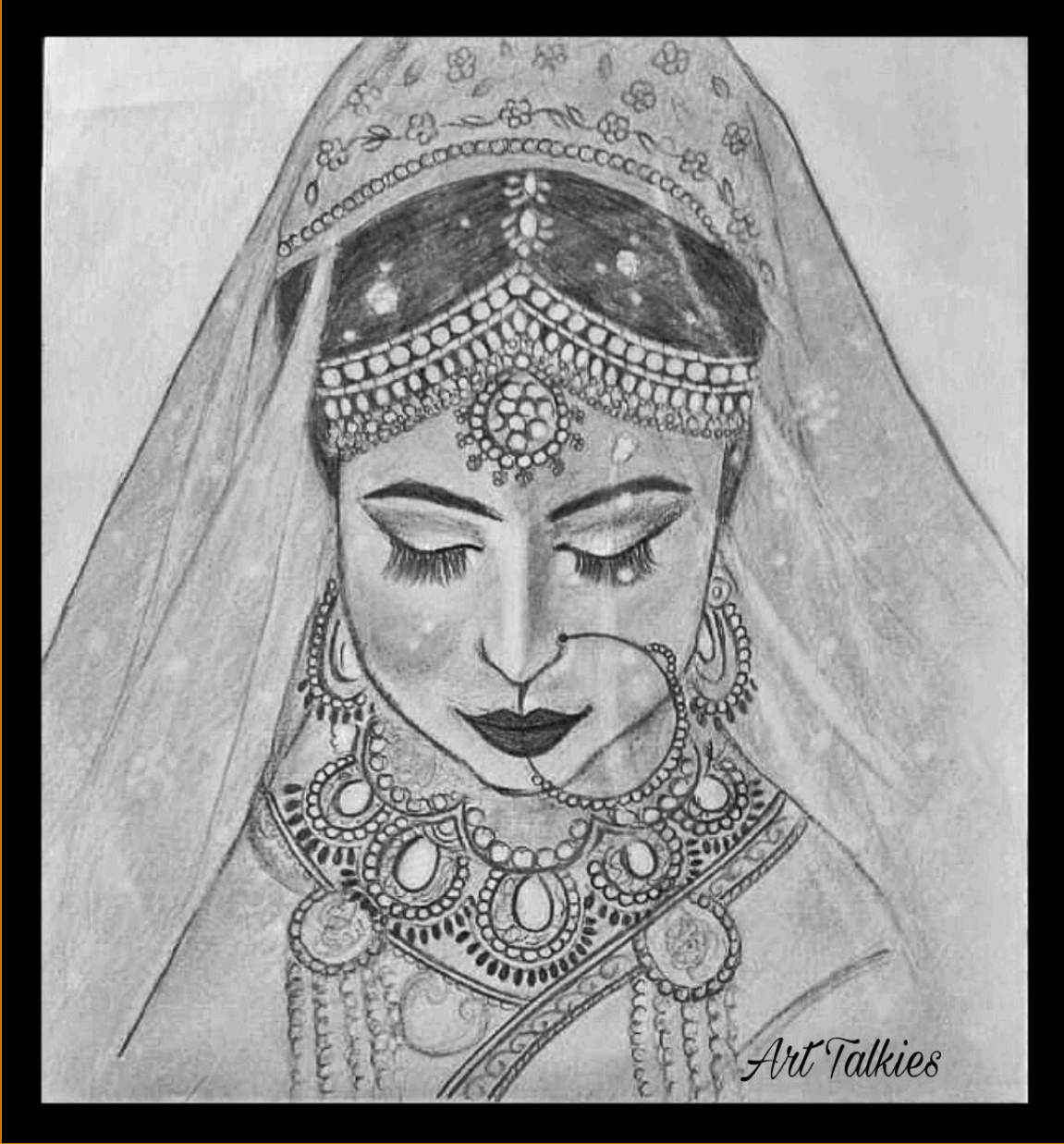

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

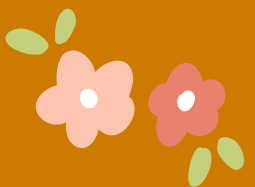

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

Sketch by Riddhi Abdar

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

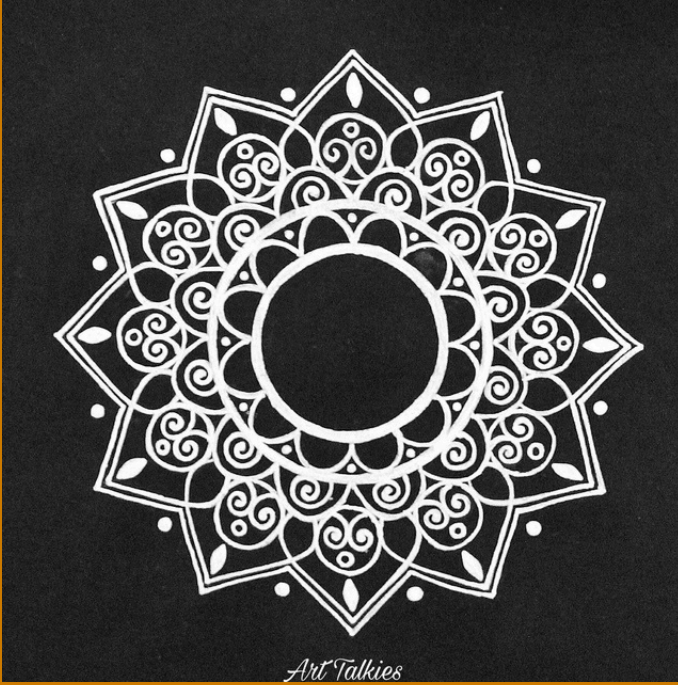

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

Colourful Mandala

Soulful Mandala

Riddhi Abdar

गुढी पाडवा विशेषांक
मार्च २०२६ .चैत्र शके १९४८

महाराष्ट्र स्नेह मंडळ, इंडियाना (MSMI)

स्नेहफुलोरा

